

Trakas lietas... par atkritumiem un atkritumu pārstrādi

Zemes draugi

Vai tevi satrauc atkritumi?

Atkritumi, kurus mēs izmetam, tā vienkārši nepazūd. Bieži atkritumi tiek noglabāti atkritumu poligonos vai sadedzināti, kas var nodarīt ļaunumu dabai, videi un tev.

Izejvielas

Lai izgatavotu produktus, tiek izmantotas dažādas izejvielas. Metāli tiek iegūti no pazemes dzīlēm, un no tiem ražo dažādas lietas, sākot no automašīnām, beidzot ar limonādes skārda bundžām. Lai ražotu papīru, tiek nocirsti koki. Ilgstoša un neierobežota dabas izejvielu izmantošana var nodarīt ļaunumu dabai un apdraudēt daudzu augu un dzīvnieku sugu izdzīvošanu.

Enerģija

Lai no dabas izejvielām radītu jaunas lietas, ir nepieciešams liels daudzums enerģijas. Lai iegūtu šo enerģiju rūpnīcās tiek dedzinātas ogles un naftas produkti, kā rezultātā atmosfērā nonāk ogļskābā gāze (CO2). Saules siltums, sasniedzot zemes virsmu, tiek daļēji absorbēts un daļēji atstarots atmosfērā. CO2 ap Zemi veido "slāni", kas neļauj saules siltumam aizplūst atpakaļ kosmosā, kā rezultātā paaugstinās gaisa temperatūra uz Zemes. Tas rada klimata pārmaiņas, izraisot plūdus, vētras un sausumu. Samazinot dažādu produktu lietošanas apjomus, ir iespējams samazināt enerģijas daudzumu, kas nepieciešama šo produktu ražošanai. Tā mēs samazinātu arī atkritumu daudzumu.

Atkritumi

Atkritumi tiek noglabāti atkritumu poligonos. Atkritumiem sadaloties var izdalīties dažādas kaitīgas vielas. Šīs vielas var piesārņot ūdenskrātuves, no kurām mēs ņemam dzeramo ūdeni. Dažkārt atkritumi tiek dedzināti atkritumu dedzinātavās. Gāzes un pelni no šīm atkritumu dedzinātavām var nodarīt ļaunumu cilvēkiem un videi.

Palidzi samazināt atkritumu daudzumu!

Mājās:

Šķiro atkritumus un izmanto atkārtoti stikla pudeles, papīru, skārda bundžas un citas lietas tik bieži, cik vien iespējams.

Pērc tikai tās lietas, kuras tev tiešām ir nepieciešamas. Aizņemies grāmatas no draugiem vai lasi tās bibliotēkā. Tā vietā, lai iegādātos video kasetes vai datorspēles, labāk tās iznomā vai aizņemies no draugiem.

Iepērkoties, izmanto pēc iespējas mazāk veikalos pieejamos plastmasas maisiņus. Nēsā līdzī maisiņu, vislabāk auduma, kurā ielikt savus pirkumus.

Kompostē pārtikas produktu atlikumus. Lielu daļu no mūsu atkritumiem sastāda pārtikas produkti. Augļu un dārzeņu mizas, olu čaumalas un tējas maisiņus var izmantot kompostēšanai. Kompostā šie produkti satrūd, un tie var kļūt par labu mēslojumu tavam piemājas dārziņam vai istabas augiem.

Skolā:

Ja pie skolas nav izvietoti atkritumu šķirošanas konteineri, pajautā skolotājiem, vai tos nav iespējams uzstādīt. Sašķīrotos atkritumus ir iespējams pārstrādāt, tādā veidā taupot dabas resursus.

Pērcot preces, piemēram, burtnīcas, bloknodus, labāk izvēlies tās, kas gatavotas no otrreizējām izejvielām. Pērcot preces no otrreiz pārstrādāta papīra, tu palīdzēsi sargāt mežu resursus.

Centies izmantot atkārtoti tik daudz lietu, cik vien iespējams. Tukšās kastes un stikla traukus ir iespējams apgleznot un izmantot dažādu lietu glabāšanai.

Atbalsta:

Alianse Ilgtspējīgai attīstībai

Alianse Ilgtspējīgai attīstībai/ Vides Aizsardzības klubs, 11. novembra krastmala 35-104, Rīga, LV 1966
Pateicamies visiem, kas piedalījās šīs publikācijas sagatavošanā. Īpaši vēlamies pateikties Friends of the Earth EWNI pārstāvjiem, par viņu nenovērtējamo atbalstu šo publikāciju tapšanā.

Ilustrācijas: Andrew Peters, Makets: Agris Bombiza, Tulkojums un adaptācija: Sintija Graudiņa

Publikācija iespiesta uz otrreiz pārstrādāta papīra